

Johanssons har inte bara pigor och drängar i släkten!

Några rader om släktforskning och Johanssons förfäder...

Det är sommar, och när detta läses är 5-dagars slut, och det har väl varit ganska "snärjigt" med både det ena och det andra. Jag tänkte att Karl-Johan kanske inte har så mycket stoff till detta BOK-info, så jag beslöt att skriva om mitt släktforskande. Kanske det roar någon, annars så får ni väl bläddra förbi dessa sidor.

Intresset för att släktforska bara ökar och ökar. Det har jag i allafall läst nånstans. Säkert är det så, för många verkar intresserade av att få veta mer om sina rötter. Så känner jag själv när jag pratar med vänner och bekanta, även om visserligen *en del* är totalt ointresserade.

Men HUR börjar man släktforska...

Själv har jag nog länge varit ganska nyfiken på mina anor. Men det har ju hela tiden känts så... krångligt! "Hur gör man" är ju den stora frågan. Och det tar tid... och man måste bege sig till Vadstena... Och hur gör man när man väl kommer till Vadstena... Det tro sjutton att det kändes krångligt! Visserligen är de flesta kyrkböckerna idag tillgängliga på internet, och man kan ju då släktforska hemifrån. Men det kostar pengar, man bokar prenumeration (till en viss månadskostnad) på www.genline.se. Men då missar man ju charmen med att släktforska på slottet i Vadstena, samt att man antagligen känner viss press att utnyttja prenumerationen.

Själv så lärde jag ju känna Gunilla Kindberg i samband med våra torpturer, och att besöka landsarkivet för första gången tillsammans med en lämpligare person än Gunilla, ja det måste vara omöjligt! Gunilla hade snart förklarat hur jag skulle göra, och det tog inte så

Denna tavla finns i Gammalkils kyrka. Det är ett äreminne över Petrus Svenonis Kihlman. Och som jag härstammar från i rakt nedstigande led...

himla lång tid förrän jag hade fattat en hel del... Det är klart att jag kört fast många gånger men Gunilla har alltid vetat på råd. Dessutom är hon fenomenal på att tyda gammal-svenska vilket ju kan vara ett problem för gemene man. Och prästen var i många fall inte så noga med textningen.

Men det är klart att det måste vara lättare att börja släktforska om man vet någon som kan fungera som lärare. Det är säkert betydligt lättare än att läsa och försöka lära sig själv.

En släktforskare blir aldrig klar

I dag har jag fått ihop ett ganska imponerande släkträd vill jag påstå. Även om jag absolut inte är färdig. För alla släktforskare vet, att färdig blir man knappast aldrig! Men en hel del intressanta och spännande förfäder har jag hittat, väl värda att berätta om.

Mitt släkträd har jag fått fram på ett flertal olika sätt. Ska det vara riktigt så bör jag ju kolla alla dessa uppgifter själv, många namn är nämligen uppgifter som andra har fått fram, men jag vill bra gärna utgå ifrån att de är riktiga... På följande sätt har släktforskningen växt fram:

- ✗ Vid mina besök på landsarkivet i Vadstena har jag förstås hittat flera förfäder. Ibland flyter forskningen på lekande lätt, medan det andra gånger kan vara lite motigt. Vid vissa besök börjar man forska på en person, och man följer personen bakåt i tiden med hjälp av husförhållsböckerna. Detta kan bli otroligt tidsödande många gånger, det vill säga om personen var dräng eller piga och flyttade från gård till gård. Målet är ju att

Även far och mor har varit med till Vadstena som ni kan se på denna något suddiga bild. Far upptäckte här varför hans barndomshem hette Adolfsheem. En Karl-Johan Adolfsen bodde i torpet som tidigare visade sig ha varit soldattorp

komma bakåt så att barndomshemet hittas, och därmed namnen på föräldrarna och syskonen. Det kan vara tålmodskrävande, men klockan går otroligt fort på landsarkivet! Det är väl ett bevis på att det är kul, och på något sätt känns det som om man blir kompis med personen man följer. Man blir nyfiken på honom/henne och man önskar att man kunde resa tillbaka i tiden och träffa personen.

- ✗ Min systerdotter Fanny har en pojkvän som också sysslat mycket med släktforskning. Plötsligt mailade han mig ett släkträd där min farfar fanns med, och förfäderna fortsatte långt bakåt, ja ända till 1500-talet. Där finns en hel del prästsläkter, kyrkoherdar och annat fint folk... Med hjälp av internet och anbytarforum hade han fått fram dessa namn. Släktforskare hjälper ju gärna varandra.
- ✗ Och tack vara alla dessa ovanliga namn och kända prästsläkter så har jag själv kunnat surfa runt på internet och komplettera min släktforskning. Alltså genom att "googla" namnen (söka på namnen i en sökmotor). På svenska släktforskarförbundets hemsida "Rötter" (www.genealogi.se) har jag hittat några av mina förfäder. Där kan man efterlysa sina anor

och på så sätt få hjälp. Det har jag själv aldrig gjort, men jag har ändå haft nytta av detta anbytarforum. För här fick jag till exempel av en slump se namnet Sven Norrbom, en av mina förfäder! Men här fanns också uppgifter på några nära anhöriga till Sven, namn som jag saknade.

- * Min far har en kusin, Jan Wollhed, som har släktforskat en del enligt far och mor. Jag beslöt mig för att ringa honom, och det slutade med att jag och far besökte honom i hemmet på Östgötaslätten. Jan hade tyvärr inte sin forskning i datorn (en forskning han haft hjälp med), men väl på papper och jag fick kopior på alltihopa.

Minnessten rest över min anfader!

Att jag har så mycket "fint folk" som anfäder var ju kul! "Dä va pigor o drängar. Pigor o drängar. Pigor o drängar, så långt man kunde se! Ja, så sjunger Lundell i en låt, men i min antavla finns alltså inte bara pigor och drängar. Mina förfäder heter ju så fint som Baazius, Kihlman, Krylander, Tollstadius och Markman. Bengt Benedictus Jönsson Baazius föddes i Gårdsby 1549 och dog på samma ort 1600. De här raderna har jag hittat på nätet:

Över honom läto sönerna år 1628 på Gårdsby kyrkogård lägga en gravsten (ännu bevarad) med påskrift och en uthuggen ekegren med 3 ollon, vilket uttryckligen säges ha varit Baaziernas vapen för 100 år tillbaka".

Som släktforskare är det spännande med gamla kort. Och det är väldigt viktigt att dokumentera vilka det är på korten, tids nog finns det ju annars ingen som kan svara på detta! Här ses familjen Johansson med Anna Charlotta och Anders Peter längst fram. Bakom dom står Gunnar, Maria, Signe, Ester, och sist min farfar; Albin.

Lunta storg.

Namn, födelseort, och öfriga uppgifter så som under öfriga nämnda kolumnerna.	Födelse		Födelseort (förelämnad i lin eller i stad)	År	Månad	Dag	Öfriga uppgifter så som under öfriga nämnda kolumnerna.	Läroplan eller utbildning
	År	År och mån.						
1/2 Konbl. äger. <i>Res. f. Anders Peter Johansson</i>	61	7/1	Barnstads	1887				
<i>Anna Charlotta Johansson</i>	62	2/1	Ulrika	1887				
<i>Anna Maria Johansson</i>	89	11/3	Barnstads					
<i>Anders Peter</i>	90	2/10						
<i>Peter Anders</i>	92	2/10	Ulrika					
<i>Signe Malissa</i>	94	5/8	Ulrika					
<i>Karl Gunnar</i>	97	3/3	Ulrika					

Så här kan det se ut på läsapparaten när man släktforskar. Här ses Lunta Storgård i början av 1900-talet. Först är det något överstruket, men sen följer Anders Peter Johansson (farfars far). Därefter H (som betyder hustru) Anna Charlotta Johansson. Sen följer barnen d (dotter) Anna Maria, s (sonen) Anders Albin (farfar) och därefter Ester, Signe och Gunnar. Årtalen i första kolumnen är födelseåret (1861 på Anders Peter) följt av datum. Sen ser man var de föddes och till höger att de kom från Sjägestad den 23/3 1917.

Jag har inte besökt Gårdsby (som ligger inte långt från Växjö) för att titta efter stenen, men kanske det kan bli av någon gång. Bengt Baazius var min ff fm ff fm ff fm ff.

En annan intressant kille var Brodde Jacobsson, och han var min ff fm ff fm ff f. Följande rader har jag hittat om Brodde:

Gränsinspektör i Markaryd, postbonde och gästgivare, tillika länsman i Sunnerbo häradsting. Han var Gustaf II Adolfs och Axel Oxenstiernas förtrogne kunskapare och spion vid Sveriges sydgräns och ingick i ett välutvecklat spionerisystem. Bland hans många förtroendeuppdrag märks också be-

fattningen som Gränstullsinspektör. All post ner till Europa gick före 1646 över Markaryd. När postväsendet fick en fast form genom 1638 års riksdagsbeslut erhöll Markaryd status som poststation och Brodde blev "ordinarie postmästare". Efter Broddes död flyttades postkontoret till Halmstad med sonen Jacob Broddesson som postmästare. Redan vid faderns död 1610 började Brodde bygga upp sin med tiden ansenliga förmögenhet, huvudsakligen i mark och gårdar.

Äreminne över en annan anfader...

Präster på den tiden gifte sig ju gärna med folk från samma börd. Det vill säga från en annan prästsläkt. Många av mina förfäder kommer från Gammakil och där föddes farfar, liksom hans far, och där föddes och dog också Petrus Svenonis Kihlman. Han var komminister i Skänninge 1660, och kyrkoherde o komminister i Gammakil. Av en slump upptäckte jag på Wikipedia, uppslagsboken på nätet, att i Gammalkils kyrka hänger ett äreminne i form av en oval trätavla över komminister Petrus Svenonis Kihlman. Tänk, det kanske ju fanns en målning på min ff fm ff ff ff! Vid första besöket i kyrkan hittade jag aldrig tavlan, den var ju inlåst i sakristian. Det fick bli ett nytt besök, och då hade jag först tagit kontaktat med vaktmästaren och som

ordnade så vi kom in i sakristian. Nu var det ingen målning på min gamla släkting, däremot en tavla med en massa text på latin. Men helt klart måste denne Petrus, min förfader ha varit en viktig person...

När jag har berättat om dessa viktiga personer för vänner så brukar de ju förstås undra vad det var som sedan gick snett... Hur kunde det gå så pass mycket utför! Ja, det kan man ju fråga sig, men man får väl hoppas att det var någon som inte tittade så mycket på titlar utan kanske valde sin partner för kärleks skull...

Mörsare; artilleripjäns och anfader

I min släkt finns också en hel del livgrenadjärer. Farfars farfars far hette Carl Mörsare. Mörsare; det var ju en äldre typ av kortpipig artilleripjäs. Carl föddes i Normlösa och var soldat där ute på slätten. Sonen hette Johan Carlsson Mörsare. Och det är ju efter denne Johan som släkten fått namnet Johansson. Han bosatte sig i Gammalkil och fick med hustrun Karin Carlsdotter sonen Anders Peter Johansson, min farfars far. Men TÄNK om de behållit namnet Mörsare, och inte valt son-namn efter sina fäder... Klas Mörsare, det låter... hm, kanske inte så kul ändå...

Nils Råss skrev dagbok!

I Lindås, Kråkshult som ligger i Småland och sydost om Bruzaholm föddes 1753 Nils Råss. Denne Nils var korpral, och han var med om mycket... Det vet vi för han skrev nämligen dagbok! Och dagboken

finns bevarad, och lär vara inlåst på biblioteket i Linköping. Så sa fars kusin Jan Wollhed, och på nätet har jag läst att den ska finnas på Linköpings stadsbibliotek. Jan Wollhed lyckades i allafall, på något sätt, ändå få ta del av dagboken, och jag fick kopior på en renskrivning av den. Nils Råss var med om ett stort slag vid Lübeck, och den 6 november 1806 skriver han i dagboken en kort notering att Nils Sköld blev skjuten av en kanonkula på ett skepp utanför

Lübeck. Nils Sköld var Nils Råss son! Vid detta slag stormades Lübeck av fransmännen, och på motståndarsidan fanns en viss Jean Baptiste Bernadotte, alltså den blivande svenske kungen och som i Sverige fick namnet Karl XIV Johan. Så vem vet, men det KAN ha varit den blivande svenske kungen som sköt min förfader!

Att det verkligen var på detta sätt får jag bekräftat på www.wikipedia.se. Där hittade jag denna fakta om slaget:

Efter preussarnas nederlag vid Jena kastade sig Blücher med omkring 20 000 man in i Lübeck, den 5 november 1806, men redan följande dagen stormades den av Blücher försvarade staden av Bernadotte, Soult och Murat under en häftig gatustrid och blev härjad under tre dagar. En vid staden befintlig svensk trupp på omkring 2 000 man under överste C. A. von Morian blev beskjuten under försöket att på fartyg smyga sig utför Trave och tillfångatogs. Lübeck var sedan besatt av fransmännen och införlivades i december 1810 med kejsarriket.

På en annan plats med fakta om året 1806 läser jag:

6 november - Svenskarna besegras av fransmännen under Jean Baptiste Bernadotte i slaget vid

Lübeck.

Här dog alltså farfars mormors morfar, Nils Sköld, men vad som gör det hela lite... speciellt, är att Maja Nilsdotter, som var hustru till Nils Sköld; den 18 april 1807 födde en dotter. Då kom Stina Maja Nilsdotter till världen, min farfars mormors mor, detta drygt 5 månader EFTER faderns död. Det är ju tur att Nils Sköld varit hemma hos

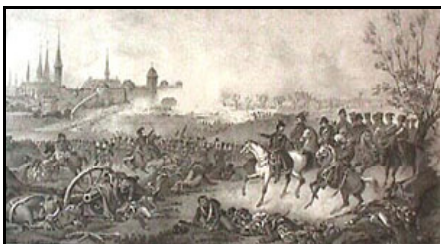
Bäckstugan, belägen strax bortanför Ulrika, ganska nära vägen mot Rimforsa. Här föddes 1862 farfars mor Anna Charlotta.

sin hustru innan han for ut i kriget, annars så hade ni ju inte läst dessa rader..

Nils Råss krigsfånge i fyra år!

Men hur gick det för Nils Råss? Jo han blev tagen som krigsfånge där i Lübeck, och fick vandra enorma sträckor i bland annat nuvarande Tyskland. I dagboken framgår vandringsvägen tydligt, och jag har sett med hjälp av en bilkarta över Europa vilken enorm sträcka som vandrades och jag har kunnat pricka in vandringsvägen ort för ort. Ur pappren från dagboken läser jag också:

Tillfångatogs under fälttåget åt Tyskland och satt i franskt fångenskap åren 1806-1810. Deltog i fälttåget åt Norge 1814. Innehade tapperhetsmedalj. Erhöll 1817 af Karl XIV Johan 15 kronor jemte tillstånd att utan tjenstgöring få innehafwa sitt boställe och lön under sin återstående lefnad. Under sitt wistande i Norge erhöll han swåra frostsador i fötterna, hwarföre han transporterades till Uddewalla sjukhus, der tårna och högra foten bortbrändes med glödgade jern. Dog 1818 efter en 47-årig krigarbana, ledsagad af högre och lägre befäl samt två korporalskap till sitt hviloställe.

"Lübeck stormades av den franska armén den 6 november 1806" står det under denna bild på internet, och som jag "lånat"... Ett slag där Nils Sköld, min anfader dödades.

Råshemmet (eller Råshemmet) där Nils Sköld avled 1818. Överst en vägskylt som idag visar vägen till torpet, och underst ses torpet på häradskartan.

rum, der salut gafs.

Nils Råss belönades alltså av svenske kungen för sina insatser i kriget, kungen som han ju tidigare krigat mot och som dessutom KAN ha skjutit sonen! Nils Råss dog i Råsshemmet, ett före detta soldattorp som finns kvar än i dag. Det ligger strax utanför Svinhult i Ydre.

Barnadödligheten var stor

Att det var fattigt och eländigt i torpstugorna förr märker man snart medan man släktforskar. Barnadödligheten var ju enorm. Man kan ju fråga sig hur det äkta paret Per Gustaf Ekström och Karolina Andersdotter kände det egentligen. de fick följande barn:

- Karl Gustaf (blev troligen vuxen)
- Anna Karolina (min farmors mor)
- Hilda Wilhelmina (blev 10 dagar)
- Hulda Albertina (blev 1 månad)
- Hjalmar Sigfred (blev 7 månader)
- Hjalmar Emanuel (blev 2 månader)
- David Johannes (blev 4 månader)
- Simon Petrus (blev 8 månader)
- Elin Maria (blev troligen vuxen)

De fick alltså sex barn i följd inom knappt nio år, och där ingen blev äldre än 8 månader. Dessutom dog Per Gustaf 1891 tre år efter att sista dottern föddes. Han blev bara 45 år.

Intressant att besöka torpen

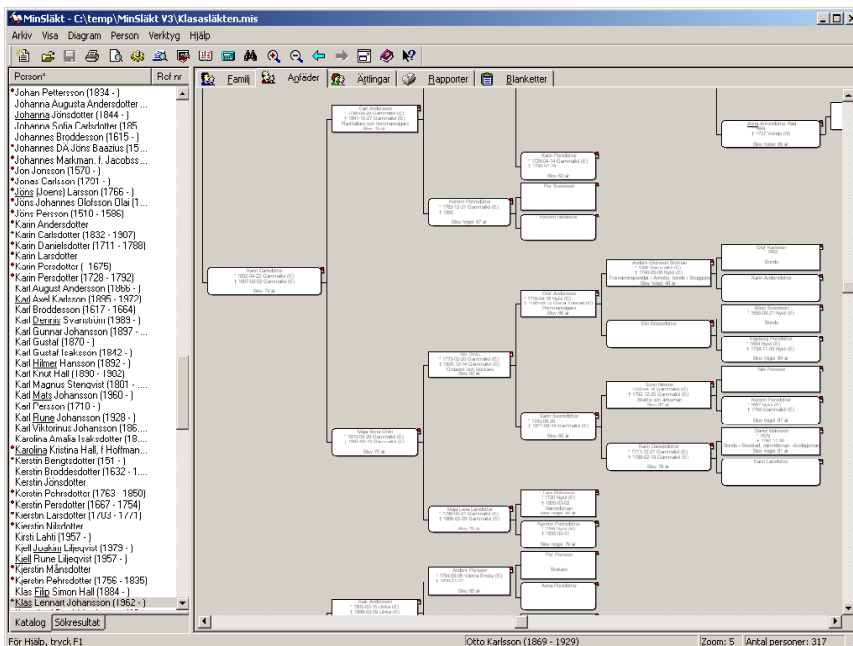
Ja, det var en liten del av det som jag har hittat under mitt släktforskande. Många frågar sig "vad spelar det för roll" vad förfäderna hette eller bodde. Och visst; så kan man

se det, men det är väldigt spännande när ättlingarna plötsligt dyker upp på skärmen på läsapparaten. "Där är dom! Mina förfäder!" Än mer spännande blir det ju om man är kartintresserad också. Det är alltid kul att hitta

Stp står det på den gamla häradskartan från 1870-talet strax nordost om Skiestad, beläget alldeles norr om Gammalkil. Där föddes farfar Albin Johansson 1890.

torpet som man följt på läsapparaten också på den gamla häradskartan. Och sen gör man en jämförelse med den moderna terrängkartan för att se om torpet finns med där också. Det gör det oftast inte, men det händer. Jag är nu väldigt sugen på att bege mig till Närke, alldeles vid Östgötagränsen, för där föddes Emilia Lovisa Johandotter 1876. Det var

Att dataprogram måste man ha för att dokumentera och hålla ordning på släktforskningen. "Min släkt" fungerar alldeles utmärkt! Det kan man tanka ner på www.dannbergsdata.se

min mormors mor, och hon dog 1951. Hon föddes i torpet Björnhälla och i detta torp var såväl Emilias far som farfar torpare. Björnhälla står som kursiv stil på terrängkartan. Det finns alltså inte kvar, men resterna av torpet borde vara tydliga.

Många av förfädernas torp är borta. Till exempel soldattorpet vid Skiestad, Gammalkil där farfar föddes, på platsen finns i dag ett nyare hus. Men Bäckstugan vid Ulrika finns kvar. En söt liten stuga där farfars mor, Anna Charlotta föddes

1862. Däremot hittade jag inte resterna av Tollstorp där Anna Charlottas far, skomakare Anders Peter Isaksson bodde med sin familj. Får nog göra ett nytt försök att hitta lämningarna...

Stugan där farmor föddes hör till de som finns kvar, men där har bebyggelsen verkligen trängt sig på. Det ligger alldeles vid ett eljusspår i Vikingstad.

Farfar intervjuades 1969

Min farbror Rune var väldigt förutseende och gjorde 1969 en intervju med min farfar Albin med sin rullbandspelare. Det är en riktig skatt som det är väldigt roligt att lyssna till

idag. Inspelningen har förts över till kassett och jag har ganska nyligen överfört intervjun till datorn. Farfar berättar många barndomsminnen. Hur de flyttade till olika platser. Och om skolären och andra händelser. Till exempel hur han som riktigt ung grabb var med till Mantorp och för första gången fick se tåget. "Jag var så rädder så jag skalver", berättar farfar...

Funderar du på att släktforska så tycker jag absolut du ska börja. Det går ju alltid att börja lite försiktigt.

Björnhällan (eller Björnhälla) i Närke nära Östgötagränsen tycks vara borta. Torpet brukades av mormors morfar, plus dennes far.

och en bra början är alltid att surfa in på Rötter, alltså www.genalogi.se. Där finns mycket tips om hur man kommer igång. Där finns också tusentals bilder i porträttsamlingen, och att läsa på anbytarforum är ju alltid kul. Lycka till!

Klas